

districte quart
adherit a l'esquerra
republicana de catalunya

**ateneu
nacionalista**

EL REGULADOR

JOAN BOIX

Relotger de l'Acadèmia de Ciències

**Fàbrica de Joleria
i Relotgeria**

*Rambla de les Flors, 37
i Carme, 1*

Aquesta casa solament
anuncia en català

Central d'Olis i Sabons

Berengé i de Reus

Olis purs d'oliva procedents del Baix Aragó

Secció completa de productes
alimenticis i de les millors marques

ANTON GIBERT

Servei a domicili

**Baix de Sant Pere, 42 - Tel. 25027
Barcelona**

Socis

Feu les vostres compres als anunciants del Butlletí

PERRUQUERIA PER A SENYORES

JOSEP ADELL

Permanents amb corrent i sense
Tintures de totes classes

Verge del Pilar, 2, entsol.
Telèfon 21.709

Grans Tallers
de Fotografia

Especialitat amb ampliacions i reproduccions
ES RETRATA PER LA NIT

JOSEP ALONSO

Saló de Sant Joan, 133 ◀ Barcelona

LA PRIMERA
MARCA:

VERMOUTH

MARTINI
& ROSSI

B O D E G A

DE

Vicens Carafi

Vins blanc i negre

Litre a pessetes 6'60, 0'70 i 0'80

Olis

Litre a pessetes 1'90, 2'20 i 2'40

SERVEI A DOMICILI

Balses de Sant Pere, n.º 5

Telèfon 12932

B a r c e l o n a

FIGURES DEL PARLAMENT CATALÀ

Lluís Companys, que fou el primer que va hissar la bandera republicana al balcó de l'Ajuntament el 14 d'abril, ex-governador de Barcelona, cap de la minoria de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les Corts Constituents espanyoles i President del Parlament Català

BARCELONA, ABRIL 1933

◆ NÚM. 2

SUMARI

	Pàg.
La violència.....	Josep A. Trabal .. 2
Monarquia o República....	Josep M. ^a Francés. 3
La nostra tasca.....	J. Codina Canut.. 4
L'origen de los biblioteques.	5
Defensant la república: Artur Menéndez	6
Un telefonema de D. Manuel Azaña i una carta del di- putat Ferran Valera	7
La inauguració del nou local.	8
Secció Política.....	10
Actes oficials.....	11
Una vetlla memorable.....	12
Secció Femenína	12
Cursets	13
Noticiari	14

PATRONAT DEL BUTLLETÍ

Comité de Direcció i Redacció
que componen:

Dr. Trabal, M. Rubió Tuduri, Maria Baldó
de Torres, Dolors Bargalló, Lluís Meléndez,
Garcia Obiols, Rosa M.ª Arquimbau,
Joan Codina i Josep M.ª Francés

Director: Gerard Garcia

La violència

Per JOSEP A. TRABAL

Amb Emanuel Kant, els pensadors teutònics Fichte, Schelling i Hegel resumeixen el fonamental de la filosofia germànica. L'últim d'entre ells, Hegel, en definir la vida com un etern esdevenir per tal d'estructurar una metafísica absoluta — arriba a dubtar de l'existència dels éssers materials i nega realitat a l'espai i al temps, considerant-los com a mers postulats de l'intel·ligència.

I, cosa extraordinària!, d'aquest gran idealista havien de sorgir-ne dues tendències filosòfiques essencialment pessimistes, encara que discrepants. Una, la de Shopenhauen, pessimista i negativa. Altre, la de Georges Sorel, pessimista també, però essencialment violenta i activa.

Les «Reflexions sobre la violència» de Sorel — inginyer de Camins, Canals i Ports, home de temperament aburgesat i d'aspecte pacífic — han estat el breviar dels dos revolucionaris màxims del segle: Lenin i Mussolini. El dictador roig i el negre, abdos violents, amorals i absolutistes.

En estendre i generalitzar-se el procediment dictatorial, amb l'adveniment de Hitler al poder, hom es pregunta: ¿Triomfarà, doncs, sobre el panorama polític d'Europa una concepció hegeliana i sorelística de la vida i del devenir de les nacions? Ho dubtem. Els dictadors assalten el poder i usurpen el govern dels païssos, quan el vaixell nacional marxa a la deriva de tempestats socials, econòmiques i polítiques incontrolables, però l'eficàcia llur per a salvar l'estat i l'ordre arcaic que trontolla, es la mateixa del pobre capità que, enfallit per la desgràcia d'un embarrancament irreparable, tractés, endebades, de salvar la nau esberlada per una calçada.

La tripulació es salvarà, tal volta; la nau no. I igual cosa succeïx amb les civilitzacions que claudiquen. Inutilment tractarà de fer-les surar el dictador, per que la via d'aigua oberta en els flancs endebles d'una organització estatal insercible, ensorrarà indefectiblement la vella carcasa.

La violència, mancada de serenitat i de raó, no farà altre cosa que precipitar els esdeveniments.

Monarquia o República

P e r J . M . F R A N C E S

No tothom coneix a fons el procés de la Revolució Francesa tant com el coneixen, per exemple, el nostre bon amic Lluís Capdevila i l'actual ministre de Justícia senyor Albornoz. Aquest desconeixement, habitual, de les coses, fa que molts suposin la presa de la Bastilla com un moviment insurreccional contra la forma monàrquica, quan fou contra l'absolutisme coronat. Els primers protagonistes del formidable redreçament de la França dels drets de l'home i del ciutadà, foren tots ells monàrquics. El que no tenien era res de palatins ni d'estira-cordetes. Mirabeau, el gegant de la primera etapa revolucionària era monàrgegant de la segona. Monàrquics com ells, Robespierre, Marat, Camille Desmoulins, Barnave, Duport, Malanet, Baylli, Petian i Feyès. I monàrquic constitucional el ciutadà Dronet, que a Varennes va deturar en nom de la Nació, fusell en mà, la diligència on fugia covardament Lluís XVI, cap a la frontera.

Tots aquells homes, fills del Poble o fills de l'Enciclopèdia, aspiraven a constituir una monarquia liberal, respectuosa amb els drets de l'home i divorciada dels privilegis feudals de l'aristocràcia i de la clerecia. Els dos primers anys, hom va creure possible conciliar aquestes públiques aspiracions amb el quic constitucional, com monàrquic i constitucional fou, d'antuvi, Danton el caràcter del Borbó, que hom creia erròniament benèvol i comprensiu, quan en realitat era feble i caragirat i no semblava dolent del tot, perquè la seva adipositat li amoronia les arestes...

Si el rei hagués estat un home com cal ni la Cort s'hagués compost de brètols il·lustres, traidors a la França, per amor al privilegi, no s'hauria produït el terror ni hauria actuat el Comitè de Salut pública. Els errors del monarca, dominat per la seva muller, les intrigues de la Cort i l'orgull insuperable de Maria Antonieta, varen produir el fenomen de transformar en republicans convençuts tots els que des dels primers moments haurien estat fermes suports d'una monarquia compatible amb la Constitució que la França va voler donar-se.

Mirabeau va morir a començos de l'any 1791, i amb ell va caure l'únic home que hauria pogut encara ajornar amb el seu verb l'ona republicana. Ja abans de morir ell, començaren d'oïr-se vents indicials que s'acostava la mutació definitiva. Desmolins fou dels primers a parlar de República. Tant mateix això sonava a buit. No trobava coixí. La fracció política més forta, la que dominava l'Assemblea era la dels jacobins. La gent té una idea equivocada d'aquesta força.

Tot aquell que s'escriu i vol trencar-ho tot, és anomenat un jacobí. El poble d'avui confon el jacobí amb l'energúmen. Els jacobins foren una associació creada pels elements més destacats del «tiers», composta de figures preeminentes de les lletres, de l'alta burgesia, dels nobles guanyats a la «bona causa», que només de retruc era la causa del poble. Entre els primers jacobins predominaven els advocats i els filòsofs, herois de Voltaire. Eren gent de perruca blanca, de corbatí i de casaca brodada. Eren tot el contrari del «sans-culotte» esparcat que hom ens serveix als films i les comèdies inspirats en la Revolució.

L'Associació tractava abans que tot de contrarrestar les maniobres subterànies de les Tulleries i vigilar adeptes, poc convençuts, de les idees noves. Els jacobins crearen un contraespionatge i elevaren la delació a la categoria de virtut. Tingueren a tot França ramificacions importantíssimes, i observaven, sense ésser vistos, tot allò que valia la pena d'ésser observat. Eren, tal com diu un historiador, l'ull de la Revolució. Constituïren una mena d'Inquisició, que fiscalitzava totes les coses i feia sortir en lletres de motllo aquelles que contraria-

ven l'esperit de la Constitució. Amics de la Constitució, per ella, declaraven la delació primer deure de tot ciutadà.

Però els jacobins no eren demòcrates. Al convent on es reunien—d'aquí el nom de jacobins—hi havia un recinte on deliberaven, prèvia una escrupolosa identificació, els afiliats de categoria. Els ciutadans obscurs o apagesats, tenien un altre lloc reservat dintre el clar de l'edifici. Ben al revés del Club dels Cordillers, el de Danton i Marat, on la barreja de classes era absoluta i inevitable.

Els jacobins evolucionaren a compàs dels temps i visqueren moltes alternatives. D'allí va sortir Robespierre. Caldrà que en parlem un altre dia.

La nostra tasca

Per JOAN CODINA CANUT

Dintre les tasques importantíssimes que han d'ésser objecte de primordial atenció per part de la nostra entitat, es destaquen, com a preferents, dues, de las quals vull fer-ne esment, no solament per la necessitat capdal que porten en si, sinó també pel rendiment que pot reportar al nostre districte, moral i materialment.

Cal que pels nostres elements es porti a terme una acció eficaç i contundent en el que fa referència a catalanitzar i nacionalitzar els nostres veïns. S'ha d'emprar constantment la nostra parla en tots els terrenys, particular i públic; cal que els establiments del districte es decideixin, a la fi, a catalanitzar llurs rètols, propaganda comercial i organització interior de llurs oficines, o despatxos. Català que estimi la seva parla n'ha de fer, del seu ús, un sacerdoci; solament així serem dignes de dir-nos catalans i de propugnar finalment per la completa lliberació de la nostra Catalunya.

L'altra tasca a realitzar és preocupar-se d'una manera imponderable de la situació higiènica i urbana de la nostra barriada. L'estat de salubritat dels nostres germans veïns és pèssima; contribueix a aquest estat de coses l'abandó en que es tenen els vells i ròncs carrers on ni el sol ni l'aire poden entrar-hi, i quan aquest darrer s'hi atreueix, es corromp i produeix aquest estat insà que es reflexa en el dels nostres veïns. Fiteu els vostres ulls en carrers com Gombau Fonollar, S. Cristòfol, Claveguera, Jaume Giralt, Tarròs, Metges, Llàstics, Blanqueria, Vermell i d'altres que podríem citar, i us donareu compte d'on prové la manca de salut. Cal pensar en una nova estructuració de la barriada, en enderrocament de cases el valor de les quals és reduïdíssim, obrint noves i àmplies vies, bastint-hi cases que reuneixin totes les condicions higièniques, dedicades a famílies obreres, emplaçades a quatre vents, estil esquards londinencs, voltades de jardinetes, petits recones de la ciutat on el romanticisme—i perdoneu si això us molesta—hi poguéu romandre, els capvespres en morir el jorn, quan l'ànima recorda temps passats per als vells, i la joventut comença a enlairar els cors vers un ideal de felicitat propera... placetes que bé hi cabria una font amb un bust d'un ciutadà honorable fill de la barriada, de l'homenatge del poble del qual se n'hagués fet mereixedor, en fi, convertir la vella ciutat en un indret agradable i formós.

D'altres coses podria parlar-se que fan referència a la vida ciutadana de la barriada de Sant Pere, però el poc espai de què disposem ho impossibilita. Ja en parlarem en una altra ocasió.

L'origen de les Biblioteques

Ja de temps antic les Biblioteques han estat una de les missions científiques més importants de la cultura i civilització dels pobles. A les excavacions que va fer durant l'any 1854 el savi anglès H. Layard al lloc on havia existit el palau del rei Assurbanipal (669-625) a Ninive, va descobrir en l'anomenada cambra dels lleons una gran quantitat de rajoles de fang que descifrat el seu contingut va permetre assegurar que allí hi havia existit la Biblioteca del monarca. És indubtable que aquest príncep, conegut vulgarment sota el nom de Sardanpalo, va desenvolupar una gran activitat científica i tingué notable predilecció pels plaers de l'esperit. No va ésser aquest el darrer descobriment que es féu en aquell país clàssic, al mateix lloc on un altre savi anglès, B. Smith, descobrí en l'any 1872 una gran quantitat de rajoles que contenien un relat del Diluvi Universal. El món posseeix, sortosament, quatre grans llibres que daten dels límits dels temps històrics. El primer que hem d'esmentar, per ésser el més modern, és Homer. Les seves poesies, que foren per als grecs un llibre religiós i un llibre heroic, daten de 800 a 900 anys abans de Jesucrist.

Molt més endarrerida és la data d'altres dos llibres escrits en llengua molt afina al grec i sota conceptes mitològics dels Hellenis; aquests llibres són el Veda i el Zendavesta. El Veda és el llibre sagrat de l'Índia, és compost d'una col·lecció d'himnes, on es lloen les forces i grandeses de la Natura. El Zendavesta és el llibre de l'Iran, o sigui del centre de l'Àfrica. I finalment la Bíblia és el llibre primer del món en el qual es proclama el Monoteisme.

Desgraciadament hem perdut els llibres de Sanxoniaton i Beroso que ens haurien proporcionat sobre els fenicis i babilònics els coneixements dels quals en som deutor a la Bíblia. A més a més d'aquests quatre monuments literaris que portem descrits, s'ha de comptar amb innumbrables papirs egipcis imitant els famosos rajols de la Biblioteca de Ninive. Per part de Grècia i Roma històriques, abunden els documents, i cada dia es descobreixen nous manuscrits els quals són difícils d'interpretar.

El diari deu el seu origen al cèlebre polític Juli Cèsar. Ell fou qui primerament va reconèixer la valor de l'opinió pública i, per això, durant l'any del seu consolat (59 abans de Jesucrist), va reunir diàriament, per utilitat pública, les notícies dels esdeveniments més importants. Així és com va aparèixer el Diari Romà (Diurna urbis acta) amb l'intent d'utilitzar les notícies, no precisament per a imposar un crieri oficial però sí almenys per a influir en sentit governamental. En ell hi constaven només notícies de Roma, excluint tot allò que succeïa a les províncies del dilatat imperi.

També publicava notícies i disposicions sobre fets succeïts, però no avisos de les autoritats sobre mesures futures, ni articles de fons amb consideracions sobre la situació de l'Estat en aquell moment. Les notícies familiars tenien escassa importància i es reduïen a les classes més elevades. Així s'explica que molts copiessin del diari local els darrers successos i abans d'enviar-lo als amics i parents hi afegien altres detalls.

Hom no sap el temps que va durar dit diari.

Juli Cèsar també projectà fundar una biblioteca pública que fos accessible durant algunes hores del dia, però fou assassinat abans de poder realitzar dit projecte.

Les biblioteques han estat, doncs, la principal font de riquesa intel·lectual, on els homes s'hi han documentat o il·lustrat.

Defensant
la
República

Artur Menéndez

NINGÚ podrà malparlar de la justícia republicana. Per a actuar no te límits, en la seva acció fiscalitzadora, ni el govern li posa fre o limitació de cap especie.

Un jutge—i nosaltres no som qui, des de aquesta tribuna, per a qualificar-lo—ha cregut veure una figura de delictes en l'actuació d'un home en qui sempre havíem trobat excelsituds republicanes, fredor en el comandament, energia en la lluita i commiseració per a el vençut.

El cop ha estat terrible i dolorós, però res ha trontollat. Artur Menéndez—per a millor servir l'ordre de la República, de la qual il·lustre cofradia n' es membre—ha passat de la Direcció General de Seguretat a la presó.

I el govern ha restat inmutable i passiu, precisament perquè es Govern de República i sab que, no ha d'envair, per governar, l'esfera d'altres jurisdiccions ciutadanes, dins la mecànica de l'Estat.

El govern de la monarquia haurien impedit l'empresonament d'un Director general. El de la República ni hu hauria sabut fer, ni hu volgut fer-ho. Es més fort que els de la monarquia i no necessita embrutar-se tractant de mediatjos l'acció de la justícia. No ha volgut, tampoc, fer semblant de que defensava una actuació errada de Artur Menéndez, per que aquest, inculpat pel subordinat seu, l'oficial Rojas, no pot ésser considerat com a possible delinquent, més que per un jutge que tingui d'aquest afer la visió que en té el Sr Crespo.

Defensar a Menéndez era senyalar-lo com culpable. No calia ni cal fer-ho. La justícia, esbrinant serenament els fets, explicarà la veritat del que va passar; el que va dir i el que va fer, i el que no va dir, ni va fer, aquells dies tràgics Artur Menéndez.

Aquest haurà sofert uns dies més de la seva vida i haurà conquerit, al servei de la República, un nou i més gran mereixement.

De la presó en sortirà ennoblit i dignificat.

Si tots els que haurien d'entrar i anessin, en sortir-ne no podrien pas dir el mateix que éll.

o o o

Heus ací el telegrama que va adreçar-li l'Ateneu i la resposta que éll ha tramés al nostre President, resposta pròpia d'un home dels mereixements i del caràcter, ferm i sencer, que caracteritza a Artur Menéndez:

Arturo Menéndez. — Prisiones Militares. — Ateneu Nacionalista d'Esquerra Republicana de Catalunya saluda cordialmente defensor República 10 agosto deseando urgente reposición puesto máximo honor. — Presidente, Trabal. Secretario, Morera.

* * *

Madrid, 16 marzo 1930. — Sr. J. A. Trabal. — Mi querido amigo: le agradezco mucho el afectuoso telefonema que me ha dirigido en nombre del Ateneu Nacionalista d'Esquerra Republicana de Catalunya, por sus cordiales frases demuestra que merezco la confianza de los correligionarios que me consideran incapaz de cometer ninguna acción indigna.

Estoy conmovido por las pruebas de cariño que recibo a centenares de toda Cataluña, y no sé cómo pagar al generoso pueblo catalán esas atenciones de gratitud que me impulsarán siempre a laborar por la prosperidad de esa hermosa región defendiéndola como merece, si alguna vez fuera preciso.

Por lo demás, estoy tranquilo, pues tengo la seguridad de que al fin todo se aclarará, y mientras, continúo en estas prisiones sirviendo a la República con la misma lealtad y el mismo entusiasmo de siempre, convencido, además, de que en todo momento he cumplido con mi deber, como autoridad y como republicano.

Para usted y para todos los queridos correligionarios del Ateneu, les envío un abrazo.—A. Menéndez. (Rubricado).

Un telefonema de D. Manuel Azaña i una carta del diputat Ferran Valera

Don Manuel Azaña. — Presidente Consejo de Ministros. — Madrid.—Ateneu Nacionalista Distrito Cuarto, Baja San Pedro, 42, representando más quinientos socios felicita efusivamente a V. E. triunfo parlamentario que consolida República otorgando política española verdadero sentido responsabilidad y dignidad patriótica. — *Morera*, secretario; *Trabal*, presidente.

—Madrid, 16.—Presidente Consejo Ministros Agradezco cordialmente felicitación.

* * *

Madrid, 20 de marzo de 1933.

Sr. D. J. A. Trabal. — Ateneu Nacionalista. Carders, 12. — Barcelona.

Mi querido amigo: He recibido el Boletín de esa entidad, y le agradezco vivamente el envío y la gentileza que han tenido en reproducir un trozo de mi discurso sobre órdenes religiosas. Le ruego haga llegar mi agradecimiento a los socios de ese Ateneu. Ya sabe la viva simpatía que me produce todo aquello que tiende a elevar la vida intelectual cotidiana, a la cual el Ateneu de su digna presidencia, presta grandes servicios, y me ofrezco a Vds. sinceramente para todo aquello que pudiera serles útil.

Reciba un abrazo de su siempre buen amigo, *F. Valera*.

L'honradesa i sinceritat s'enllacen perfectament. La veritat és la primera necessitat de l'home.—SMILES.

La inauguració del nou estatge

El propassat dia 16 va tenir lloc la inauguració del nou local que l'Ateneu ha adquirit al bell mig del cor del districte al qual pertanyem. De tots els socis és coneguda l'amplitud del nou local, perquè en fem una descripció del mateix. Els que conegueren aquest nou estatge el dia de l'adquisició per l'Ateneu i el que després veieren el dia de la inauguració, quedaren veritablement encisats. La metamòrfosi que s'havia operat en tot ell, li donen un caire de serietat i bon gust. Amb el seu hall, amb una taula per a lectura; el bar americà, d'estil modern, i l'espaiosa sala d'actes, fan del nostre Ateneu un lloc on els simpatitzants d'Esquerra Republicana de Catalunya trobaran un lloc on passar les hores lliures de treball.

L'Ateneu va eixamplant, doncs, el seu camp d'acció. Després del local del carrer Baix de Sant Pere, on quedarà per a les seccions de Cultura i Assistència Social, s'ha vist precisat a cercar un lloc de més capacitat. Aquest ha estat el local que inaugurarem amb tota solemnitat.

L'Ateneu compta ja amb més de 500 socis.

Per les noves altes que es van rebent, creiem que dintre poc aquest nombre serà doblat.

L'acte fou una solemnitat per al barri; nombrosos veïns estaven al carrer, esperant l'arribada de l'honorable President de la Generalitat, senyor Francesc Macià, que havia promès la seva assistència.

Ales onze, i davant d'un ple a vessar, començà l'obertura de l'acte; la presidència estava formada pel President del Parlament català, senyor Lluís Companys, el qual portava la representació del President, els diputats Sbert, J. Soler Bru, Tauler, Battestini, el regidor de l'Ajuntament de Barcelona senyor Vachier i la Junta Directiva de la nova entitat.

El secretari va llegir una salutació al President, que ens plau reproduir:

Honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya.

Honorable senyor President del Parlament de Catalunya.

Senyors Diputats i autoritats totes.

Amics i consocis.

En l'hora emocionant d'iniciar, dintre aquest vell casal, la tasca nova que el destí ha volgut reservar al nostre Ateneu, el sentiment de catalanitat que viu i glateix el nostre cor, com una condició fatal de l'existència llur sota el sentit hereditat de la nostra raça, fa que em senti esclafat sota la transcendència i grandiositat del moment; superior en molt a les migrades forces personals.

Ja, en inaugurar el nostre altre local del carrer Baix de Sant Pere—el que us pregarem, dintre de poc, que vulgueu retornar per a presidir amb la vostra autoritat l'iniciament de les tasques de Cultura i assistència social que hi han de tenir lloc—en inaugurar aquell local, l'esperit previsor i assenyat del President de Catalunya i President Honorari de l'Ateneu, senyor Francesc Macià, va predir-nos la insuficiència d'aquell local. Esperonats per la seva paraula, vàrem iniciar les gestions conduents a l'adquisició del present, gestions que varen ésser facilitades per l'amable actitud dels nostres companys de Germanor Barcelonina i especialment, per l'esperit comprensiu i gentil del senyor Enric B. de Quirós.

Les dificultats foren vençudes i l'impossible realitzat. L'Ateneu compta, des d'ara, amb dos magnífics locals, cadascun d'ells dedicat a una acció determinada i específica, dintre un pla de conjunt global de totes les realitzacions

que en ell es porten i s'han de portar a terme. Perquè hi ha una cosa que ja des d'ara volem dir: i és que estimem trobar-nos davant d'una inauguració autèntica, no davant d'un espectacle destinat a fer bonic, sinó davant el començament d'una llarga actuació de catalanisme, republicanisme i democràcia, actuació que creiem necessari basamentar en la cultura del poble com a pedra angular d'una llibertat sense la qual cap progrés social ni polític no podria realitzar-se.

Hem procurat, i fins a cert punt creiem haver reeixit en l'intent, que aquesta casa es presentés als vostres ulls adornada amb la bellesa d'un nou i modern habillament, per tal que, trobant-la formosa, us sigui agradable la seva companyonia i vulgueu conviure en ella amb creixent interès i saduïtat decisiva, ja que la vostra entusiasta presència d'avui, seria lleu estímul i fallida prometença d'eficaç col·laboració, si no vingués reiterada en el decurs dels dies i en la successió d'una tasca ininterrompuda.

Catalanitat, sentiment de la nostra individualitat nacional; Nacionalisme, estímul propulsor d'aquest sentiment vers les realitzacions pràctiques amb què, dins l'esfera de la nostra actuació, ens sigui dable de contribuir a incrementar, justificar, definir, expandir i defensar—si fos precis—el nostre dret a ésser catalans, a pensar en català, sentir en català, parlar en català, governar-nos en català i comprendre la universalitat de la civilització i de les humanes tragèdies, segons l'esperit immortal de la raça catalana.

No ens mou un exclusivisme de cap mena, ni cap idea restrictiva per a la llibertat dels altres pobles o per a la nostra convivència amb ells; ans al contrari, preconitzem una doctrina de comprensió i d'harmonia, que òdia el domini abusiu i malda per la germanor dels homes i dels pobles, establint-la damunt l'única base en què es pot recolzar eficaçment: el reconeixement de la personalitat i del dret de tothom. Altra cosa fóra una insuportable tirania.

En aquest sentit som, doncs, en relació amb la política espanyola, federalistes, i recollint la tradició ideològica d'un català il·lustre entre els que més, Pi i Margall, estimem la República com instrument de l'alliberació definitiva de tots els pobles que conviuen dintre el solar ibèric i la federació conjunta dels mateixos, com la modalitat política amb què, en un futur pròxim, l'actual república plasmarà el sentit de la seva evolució definitiva.

De menys de cinquanta socis que érem en iniciar les tasques polítiques en aquest districte quart de la divisió municipal de la nostra urb, hem passat ja a més de cinc-cents. I aquest local espaiós i ampli, és, avui, tan petit com ho fou, el seu dia, el del carrer Baix de Sant Pere.

Sota el credo d'Esquerra Republicana de Catalunya, allixonats pel vostre guiatge magnífic, amb l'ajut i el consell dels amics dilectes que avui us acompanyen, singularment d'aquell que sempre ha demostrar interpretar la vostra paraula de cabdill, el nostre dilecte amic Lluís Companys, acarem la nau nova del nostre Ateneu vers el mar procelós de l'actuació política, amb la confiança que dóna sempre la rectitud de la intenció, la noblesa del propòsit i la claretat del procediment.

Aquesta casa, senyor President i senyors tots, és la vostra casa. Com, més hi vinguen més gran serà el nostre orgull i el nostre goig. Més gran també el profit que podrem treure dels vostres excelso ensenyaments.

Per Catalunya, una en la individualitat poderosa de la tradició pàtria, gran en la realització del seu sentiment nacional, universal en el seu afany d'humanitat.

Per la República, com instrument d'un govern democràtic la primera realització del qual ha estat reconèixer la personalitat de Catalunya.

Senyor President de la Generalitat, estem a les vostres ordres.

Maneu i sereu obeït. Una joventut patriòtica està atentà a la vostra paraula i tots nosaltres som, per la Pàtria i per vós, soldats d'un noble ideal.

Després parlaren els senyors Battistini, Sbert, Tauler, Vàchier, el vice-president de l'Ateneu, M. Rubió Tudurí i la senyoreta Bargalló, fent tots ells grans elogis de la tasca que va realitzant l'Ateneu dintre el programa de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

El president de l'Ateneu, doctor Trabal, s'aixecà a parlar per a donar la benvinguda als parlamentaris que amb la seva assistència havien volgut honorar l'acte que s'estava celebrant i després per a glosar amb la seva verbosa fàcil els treballs que en matèria cultural i social ha realitzat i realitzarà l'Ateneu en el qual s'honora a representar com a president. Després donà la paraula al president del Parlament que, com ja hem dit abans, portava la del president de la Generalitat, el qual va dir que a causa d'una indisposició el president no havia pogut assistir a l'acte, i que delegava en la seva persona la representació oficial. El senyor Companys, després d'una brillant dissertació, va cloure l'acte fent vots per l'engrandiment i prosperitat de l'entitat.

Un cop acabat l'acte, els parlamentaris varen ésser obsequiats amb un lonx que fou servit gentilment per la senyora de Trabal, senyorettes Castellort i Saludes, passant bona estona en fraternal companyonia, coincidint tots en l'enorme força de l'Ateneu dintre el districte que ocupa.

S E C C I O P O L I T I C A

Converses amb controvèrsia sobre temes polítics, religiosos, socials, etc.

Continuant la tasca d'orientació política i cultural que ve realitzant aquest Ateneu, s'ha obert un cercle de converses entre els elements socials del mateix, havent-s inscrit ja, com a ponents, els senyors següents:

Primera conversa. Ponent, senyor FRANCESC TORRENTS. Tema: «Proletarisme o sindicalisme».

Senyor Joan Roca Camarassa. Tema: «Creació d'organismes democràtics».

Senyor FRÉDERIC BLANCH. Tema: «Sanitat i Higiene».

Senyor Sergi Bermúdez. Tema: «Orientacions i tendències polítiques per a l'esdevenidor».

Senyor Ferran Giner. Tema: a designar.

••

Aquestes converses tindran lloc tots els dimarts, a les 10 de la vetlla.

Les imposicions de la realitat invaliden els enganys poètics.-Anatole France.

Actes oficials

M e s d ' a b r i l

Dia 6, a les 10 de la nit

Conferència a càrrec de M. Rossell i Vila.
Tema a designar.

Dia 9, al matí

Visita colectiva al Parlament de Catalunya.

Dia 13, a les 9 i mitja nit

Apat Aniversari Proclamació de la República.

Dia 20, a les 10 nit

Conferència a càrrec del Vice-president la l'Ateneu, En M. Rubió Tudurí, sobre el tema: *Acció econòmica sobre els partits d'Esquerra.*

Dia 27, a les 10 nit

Conferència a càrrec d'En J. Puig i Ferrerter.
Tema a designar.

La gimnàstica mena a l'atletisme, l'atletisme a la dutxa, la dutxa a la piscina. Tot esport es una carrera envers la netedat.

UNA VETLLA MEMORABLE

El Dr. Aguadé, Alcalde de la Ciutat, visita el nou estatge

El passat dijous, dia 30 de març, en ocasió de pronunciar el nostre president, doctor Trabal, la seva anunciada i interessant conferència sobre el tema «Dictadures i Democràcies», el nou local del carrer de Carders fou honorat—i nosaltres també—amb la visita del nostre dilecte amic l'Alcalde de Barcelona, Dr. Jaume Aguadé, l'actuació del qual, al cap del Govern de la ciutat, tantes simpaties compta entre els militants d'esquerra.

El brillant parlament del Dr. Trabal, síntesi de l'evolució històrica de la democràcia, o sigui, del poble, a través de les edats, fou escoltada amb gran atenció pels nombrosíssim estol de socis que omplena la gran sala d'actes. Afirmar, el nostre president, la seva fe en l'evolució prefectiva de la humanitat i recolzar les seves previsions sobre una recta interpretació dels fets històrics, anticipà el seu criteri sobre un pròxim fracàs dels regims de dictadura que actualment domina en molts països d'Europa. Acabà el Dr. Trabal la seva brillant exposició fent vots per l'imperi de la llibertat i el dret en el món, com elements indispensables a tot progrés humà.

Seguidament, en mig de gran aplaudiments, féu ús de la paraula l'alcalde Dr. Aguadé el qual, amb la seva oració inflamada de entusiasmes democràtics, glosà el sentit històric de Catalunya com a poble on els sistemes democràtics de govern han imperat primer que en altres de més avençats actualment, als quals, però, la nostra pàtria va marcar el camí de la democràcia de la llibertat.

El Dr. Aguadé, que fou objecte de generals felicitacions, va ésser obsequiat, al final de l'acte, amb un vi d'honor en el decurs del qual, i en mig de la més franca camaraderia, es feren interessants pronòstics i projectes en relació amb l'Ateneu i amb el nostre Partit.

S E C C I O F E M E N I N A

El proppassat dia 12, la Secció Femenina d'Actuació Política va celebrar un festival infantil musical, dirigit per la professora de l'Ateneu i vice-presidenta de dita secció, Carme Pedrola, i per la senyora Josefa Carbó, el qual va prendre una gran brillantor degut a la nombrosa concurrència que ens va honorar i la frescor i ingenuïtat tant dels que es varen delectar amb les seves veuetes gentils, i paràgrafs inflamats en recitar els versos, com d'aquelles altres nenes i nens que ens demostraren la seva ànima d'artista en interpretar en el piano belles cançons nostrades, o bé complicades simfonies dels grans mestres.

Properament pensem poder organitzar un altre acte per l'estil que demostrí la bona i sana alegria dels infants del nostre Ateneu.

C U R S E T S

Curset sobre eugenèsia i sexualitat

a càrrec del Dr. TRABAL, President de l'Ateneu

PRIMER...—El capital biològic dels pobles. Raça, nació i herència.

SEGON....—Fisiologia de la sexualitat. Biologia i fisiologia de la mateixa. La moral sexual: passat i present.

TERCER...—Patologia de la sexualitat. Les perversions de l'instint sexual. Prostitució i delicte del contagi veneri.

QUART...—La eugenèsia base de la salut racial. Les malalties socials. Defensa de la salut individual i col·lectiva.

°°

Aquest curset començarà el dimecres, dia 5 d'abril i continuarà el dimecres de cada setmana, fins al seu final.

L'inscripció queda limitada a quinze assistents i deurà efectuar-se a Secretaria de 7 a 9 de la vetlla. Hora del curset, a les 10 de la vetlla.

°°

Amb extraordinari èxit, el passat mes es va donar el Curset d'orientació social i política a càrrec d'En Francesc Cañadas.

Heu visitat el nou local?

Comvé que ho feu prestament. L'antic «Casino Colón» ha passat ha ésser estatge de l'Ateneu Nacionalista. El seu decorat ha estat renovat totalment, i així com el mosaic del mateix, essent el seu aspecte veraderament magnífic.

No deixeu d'anar-hi prestament! El nou estatge de l'Ateneu, ampliació de l'actual, val, de debó, que el visiteu.

N O T I C I A R I

Per a resoldre totes les consultes o dubtes que puguin tenir els socis o afiliats al partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, així com per a admetre tota suggerència en tots els ordres polítics per a la bona marxa de l'entitat, es fa avinent que a partir del dia primer d'abril quedà constituïda la Comissió Política amb caràcter permanent. Hores de consulta, de 10 a 11 totes les nits.

. . .

Llistes electoral. Interventors i Apoderats

Ja tenim a la disposició dels socis les llistes electorals. A fi de començar la tasca preparatòria de les properes eleccions, hom prega a tots els socis que vulguin cooperar a l'organització de les mateixes, que passin per la Secretaria Política de l'entitat a inscriure's com a Interventors o Apoderats, especialment aquells que ja ho foren en les darreres.

Carnets de militant de l'E. R. de C.

Ja falten pocs socis que hagin que hagin complimentat aquest requisit indispensable per tot militant del partit, per si hi ha algú que encara no el tingui, és indispensable la presentació de dues fotografies.

* * *

BORSA DEL TREBALL

Es prega als socis que estiguin mancats de treball que ho posin a coneixement de la Comissió Política, a fi d'establir el cens d'homes i dones sense feina amb què compta l'Ateneu, i portar a cap totes les gestions possibles per tal de trobar solució a tan greu problema.

Es recorda que a l'Ateneu es donen cursos de català per als seus socis. Per a detalls, a Secretaria.

MOVIMENT DE SOCIS

Mes de febrer

Altes:

Josep López i Beorz, Ramon Carol i Ventura, Antoni Balaguer de Val, Ramon Payès i Tribó, Basili Tomàs i Fenoll, Lluís March i Castelló, Antoni Banús i Sagun, Enric Pes i Tirvió, Anna Murià, Fidel Garcia de Paredes, Lluís Gómez Sánchez, Fèlix Puy i Vilarrueta, Maria dels Angels Villena de Trabal, Marian Cugueró i Conchello, Mercè Castelltort, David Martínez, Josep Maria, Francès, Francesc Bermejo i Anchuela, Amèlia Llacuna de Trueta, Maria Baldó de Torres, Núria Serra i Baldó, Francesc Gras i Tàpies, Vicenç Canós i Ibàñez, Vicenç Sánchez de Haró, Manuel Cadena i Trill, Angel Gil i Degà, Francesc Piñol i Carbonell, Jaume Colomé i Bernadàs, Enric Roïllan, Francesc Puigbarraca i Molist, Francesc Piñol i Font, Josep Llorens i Sancho, Josep Vives i Morgadas, Jaume Vilà i Bori, Joan Vim i Segura, Josep Torruella i Badia, Aurelià Estévez i Lladó, Joaquim Bohigas, Josep Messegué i Masip, Domènec Llor i Costa, Joan Pagès i Puig, Pere Sintas i Quintana, Antoni Gil i Rius, Simó Bartrina i Pinadella, Gabriel Vidal i Mirabent, Joan Grau i Grau, Segismund Casanovas i Solé, Pere Viñamata i Prat, Pere Gatius i Macau, Ramon Brasó, Joan Tost i Pavia, Carmel Maturana i Martínez, Feliu

Sabaté i Bou, Josep Sánchez i Cuenca, Antoni Badia i Miralles, Ramon Ferrera, Ricard Ventura, Telesfor Eguiluz i Montonya, Francesc Torras i Soy, Abelard Corrales i Labrador, Lluís Vilalta i Jaume Martin.

Mes de març.

Josep Borràs, Gerard Remendo i Gómez, Amadeu Bas i Pallach, Martí L. Oroz, Francesca Rabascal i Vaqué, Angel Morancho i Expòsit, Mercè Heras de Rubió, Joaquim Bové i Pagés, Joan Valero i Arnal, Esperit Medina i Segura, Joan Mesequer i Massip, Lluís Ballera i Duque, Enric Amo Barnaldo de Quirós, Francesc Vidal i Santisteve, Isidre Figueras i Sendra, Pere Puiggrós i Borràs, Anselm Rodríguez i Angla, Josep Rodés i Raurell, Jacint Rodrigo i Morales, Hipòlit Turrúbia i Aguaviva, Maria Cortada i Salgot, Josep Batista i Solé, Martí Martínez i Palau, Llogari Riera, Rosa Puyo i Castellà, Tedesa Bayona i Raynard, Herminia Cañadas i Duatis, Antoni Jalon, Maria M. Carrera i Planas, Magí Jané i Solé, Anton Montaña i Canal, Francesc Nialet i Fortuny, Joan Batista i Dalmau, Enric Tormo i Callís, Andreu Ferré i Lasheras.

Socis assistents :

Empar Jarque, Rosalia Solans, Maria Anglís, Francesca Trabal i Seguí, Rosa Llorca, Maria Iñiguez, Mercè Subirana, Isabel Medina, Maria Giró i Bosch, Maria Dolors i Sánchez, Carme Figaró i Arbó, Teresa Figaró i Arbó, Balbina Arbó i Roca, Carme Pedrola i Castellà, Antònia Griñó i Mola, Tecla Castellà i Tarrés, Daniela Orduna, Pilar Orduna, Pilar Mir, Rosa Revilla i Sabado, Angela Castells i Batlle, Carme Isanda i Anguera, Eugènia Martínez i Cine, Josefa Bansachs, Dolor López i Giménez, Maria Sánchez, Antònia Aguilars, Arsènia Viscós, Josefa Carbó.

Baixes voluntàries :

Pere González; Josep Ramoneda i Corbella, Joaquim Rusalleda i Simó Bartrina i Pinadella.

La sòcia Cinta Mir i Mallen és baixa de soci assistent per passar a soci actiu.

Baixes per manca de pagament:

Pere Sedó, Miquel Paredes, Felip Pocino, Joaquim Carmona i Faustí

* * *

Les propostes de soci cal que vagin signades per dos socis de l'Ateneu i el nou soci proposat ha d'adjuntar a la proposta, escrivint el seu nom en el dors d'aquestes, dues fotografies del tamany de 3 per 3 centímetres.

JUNTA DIRECTIVA

Per omisió involuntària del nom d'un dels companys i equivocació d'un altre, tornem, en aquest número, a reproduir la composició de la Junta Directiva.

President : Josep A. Trabal.
Vice-president : Joan Codina i Canut.
Secretari : Joan Morera i Sans.
Vice-secretari : Albert Ribera i Pocino.
Tresorer : Josep Baus.
Comptador : Sergi Bermúdez i Arsís.

Vocals :

Josep Cañadas i Gozalbo.
Josep Llaveria i Roigé.
Ferran Giner i Pitarch.
Josep Trueta i Raspall.
Joan Viscós i Guillem.
Maria Dolors Bargalló (secció d'Acció Política Femenina).
Maria Baldó de Torres (Secció de Cultura Femenina i Assistència Social).
Eladi Rodríguez i Fàbregas (Secció Política).
Josep Guasch i Taigell (Secció de Cultura General).
Agustí Sánchez i Calvó (Secció de Material i Compres).
Fidel Garcia i Paredes (Secció d'Esbarjo).
Antoni Banús i Segun (Secció de Cafè).
Ferran Pujadas i Imbert (Secció de Biblioteca).
Francesc Cañadas i Gran (Secció de Gimnàstica, Esports i Excursions).

MALALTS: No volgueu, per a combatre vostres malalties o delències, cercar una mal entesa economia o baratura; aquesta, ver-taderament sols existeix amb la més ràpida curació possible de la malaltia, la qual es, únicament obtinguda servint-se de bons medicaments i ben elaborats, i aquests no poden ésser lliurats amb primeres materies impures, deficients o de qualitat dubtosa, sinó que tenen d'ésser seleccionades i controlades tal com ho son en l'Oficina de Far-màcia de **W. Dutrem**, Alt de St. Pere, 50, Tel. 18631, on les persones que tenen cura i aprecien la salut hi acudeixen per al despatx de totes les receptes que els hi cal per a llur família.

¡¡Tingueu present, que, especialment, tractant-se de la salut, ço que molts cops es creu barat, resulta molt car i a voltes de conseqüències fatals!!

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

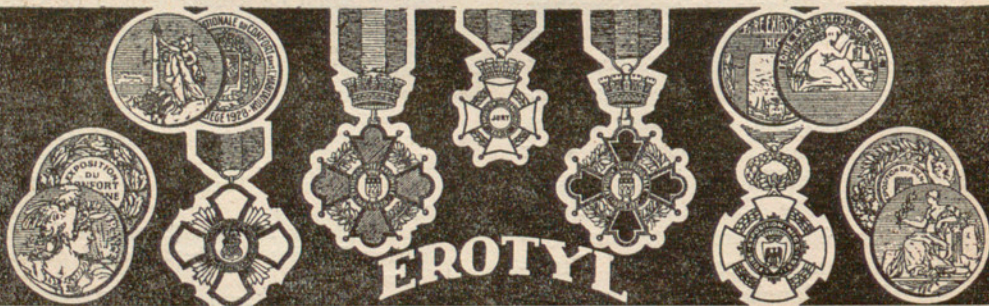
Es el més poixant estimulante de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersficials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estircina, ni fòsfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

EROTYL

Sastreria París Stil

REBUDES LES NOVETATS PER LA PROPERA TEMPORADA
Condicions especials per els senyors Socis

Duran i Bas, 3, pral.

Barcelona

Antic Forn de JOSEP BOSCH

Repartiment a domicili - Especialitat en borrecs de Llinàs

Carders, 13 i Tarrós, 2

Barcelona

Llegums de totes classes
Especialitat amb el cuit

Valentí Estrada

Tres Llits, 4 - Barcelona

Llanes de primera
Navarra, Castella i
Aragó-Clin vegetal

Miraguans

GRAN MATALASSERIA MODERNA

Manuel Chica

Carders, 44 * Telèfon 21720

Barcelona

Es reien matalas-
ses a domicili

Preus baratissims

Descomptes a Socis

BASTINOS

llibreria

la més coneguda dels estudiants
PELAYO, 52 - secció escolar: TALLERS, 48-barcelona

Restauració de Metalls

*Especialitat en els banys daurats,
platejats, niquelats i empavonats*

E. ARMENGOL

Consell de Cent, 397-T. 21108

Fàbrica de Perfumeria **GRAU SEGURA**
CREADOR DE
"BESO DE AMOR"

La crema de bellesa que s'imposa - Vendes a l'engròs
MUNTANER, 140 - BARCELONA

Grans Magatzems de Bateria de Cuina, Vaixel·la i Porcellana

Objectes per a regals

Josep Ramis

Baix de Sant Pere, 73 - Telèfon 10655 - Barcelona